

OKTÓBERI KÖNYVKÍNÁLÓ

Mándy Iván: Ciklon

Mándy Iván munkáiból két rangos kötetet is megjelentetett a Magvető Kiadó. *Ciklon* címmel a novelláiból adott közre válogatást, *Mándy Iván válogatott levelezése* címmel pedig a leveleibe nyújtott betekintést. A *Ciklon* novelláit a kiadó így ajánlja az olvasók figyelmébe.

Senki sem ismerte nála jobban a budapesti bérházak, presszók, uszodák és focipályák világát, és senki sem tudta nála jobban, hogy a nagy felfedezésekhez nem feltétlenül kell elutazni: elég egy választott világot minél közelebről szemügyre venni.

Mándy Iván a XX. századi magyar próza egyik legjelentősebb, besorolhatatlan, mindig újra és újra felfedezett klasszikusa. Novellái éppolyan feledhetetlenek, mint ifjúsági regényei vagy a *Régi idők focija* című film alapjául szolgáló írások, mégis ezek a novellák jelentik az életmű esszenciáját. A szerző születésének századik évfordulója alkalmából megjelent könyv Mándy legjobb történeteiből ad válogatást, a kötetet szerkesztő *Darvasi Ferenc* értelmező életrajzának kíséretében.

Mándy Iván válogatott levelezése

Valóban idegenkedett Mándy Iván a levelezéstől? Különbözik a próza- és levélírói nyelve? Nem szeretett különösebben irodalomról beszélni? Törődött az alkotásai sorsával? A külföldi megjelenéssel? Tényleg annyira szerették a pályatársai? Gyakran beszűrődött az élete a prózájába? Általában arról írt, ami a

közvetlen környezetében történt? Tetőtől talpig úriember volt? Művész létére egyfajta civil magatartás jellemezte? Csak kávéházban, futballpályán, moziban érezte jól magát? Kizárólag Pest érdekelte, a vidék, a természet viszont hidegen hagyta? Zárt világban élt? Nem tartotta a kapcsolatot a rokonságával? A házasság megváltoztatta? Volt nagy szerelme a felesége előtt? A humora soha, még a legnehezebb években sem tűnt el? Sok kérdés, sok sztereotípa – mindet mérlegre tehetjük Mándy most először kézbe vehető levelezését olvasva, amelyet *Darvasi Ferenc* bőséges informatív jegyzetanyaggal és különleges fényképekkel ad közre.

Szálinger Balázs: Köztársaság

*Szálinger*től is két kötetet kínál a fenti kiadó. A 2012-ben megjelent, *Köztársaság* című könyve megkapta az Artisjus-díj irodalmi díját és a Szépiró Díjat, a kötetben található színdarab pedig az évad legjobb magyar drámája lett a Színházi Dramaturgok Céhénél. A *Köztársaság* Szálinger pályájának fontos állomása: összegzés és előrettekintés egyazon mozzanatban. A költő játékos és termékeny lírai teret hozott létre, melyben a műnemek és a műfajok, a témák és a motívumok is változatos módon illeszkednek a kötet történetívéhez. Szálinger Balázs nagy témája a közélet és a magánélet egymástól elválaszthatatlan egységellentéte. A feszült egymásrautaltságot humorral és iróniával, sokszor a történelem segítségével oldja fel, ez távolítja és nagyítja a *Köztársaság* tétjét: hogyan tudunk hitelesen megszólalni privát dolgainkról a nyilvánosság előtt? Hogyan

lehet közünk saját magunkhoz a mindenkori többiekén keresztül? Ezt járja körül több versciklusban és egy drámában, a könyvet a *Háború* című utópisztikus szerelmi verses elbeszélés zárja.

Szálinger Balázs: 361°

Új kötet részletekben gazdag nagytotál, lírai körpanoráma, előző kötetének (360°) sajátos és izgalmas továbbírása. Folytatás, de még inkább újabb vetület. Nem egyetlen pillanatfelvétel, hanem felvett pillanatok páratlanul izgalmas sorozata. A könyv lapjain egy teljes közép-európai világ bontakozik ki fokról fokra, színről színre a zalai domboktól Bözödújfaluiig: tájjal és idővel, újabb és újabb rétegekkel; természettel és történelemmel, illetve e kettő szintéziseként: természettörténettel. „Dunántúl összes nyüge, hogy Európa tenyere, / Amit kinyújtattak egy keleti, sztyeppes ügy fele” – ebben a különleges, szikes-metaforikus térben mozgathatunk Szálinger új verseskönyvében.

Szálinger
Balázs 361°

Fekete Vince: Szárnyvonal

Fekete Vince új verseskötetét szintén a Magvető jelentette meg. A *Szárnyvonal* több vágyánon is fut, Fekete egyfelől a kizökkent idő természetével foglalkozik. A kizökkent idő egyfajta más-idő, ünnep, az időn kívüli idő eksztázisa. A lopott és talált idő természetét egy szerelem viszontagságain keresztül érzékelteti. A könyv másik tékje: miképpen lehet érvényesen egy olyan klasszikus zsánerhez fordulni, mint a természeti líra – anakronizmusok nélkül. A versek több műfajhoz is köthetők: gondolati költemények, tájversek, csendéletek, elégiák, monológok, szonettek. A formai gazdagság is jelzi a székelyföldi költő

lírójának klasszicizálódását. Ez azonban semmiképpen sem jelent holmi zárt esztétikát, iskolás rendet. Fekete verseiben a feszültség éppen a visszafogottság révén lesz igazán erőteljes, meghatározó versszervező elem. A könyv verseiben, nemegyszer páratlan erudícióval megírt, egyetlen mondatnyi költeményeiben a kizökkent idő, akár az ingaóra, vissza is zökken, hogy felmutassa, miképpen egészítik ki a hétköznapi ünnepeket. A *Szárnyvonal* indulási oldala a posztklasszikus erdélyi líra, az érkező peron pedig napjaink izgalmas költészete.

Géczi János–Csányi Vilmos: Őszi kék

Csányi Vilmos etológus és Géczi János író párbeszéde – amely az Athenaeum Kiadó gondozásában jelent meg – nem mindenna-

pi intellektuális utazásra hívja az olvasót. Két *Homo sapiens* próbál átlépni az emberi megismerés korlátain. Két barát beszélget életről és halálról, alkotásról és kudarcról, apaságról és önmagunk becsapásáról. Arról, ami fontos, és arról, amit sohasem érthetünk meg. „Sosem szerettem, amikor az életemről kérdeztek” – vallja az interjú alánya. A kérdésekre adott válaszok azonban lépésről lépésre nemcsak a tudós elfogulatlan ítéleteit, de egy kivételes ember kivételes életének személyes fordulópontjait és meghatározó felismeréseit is felfedik az olvasó előtt. Mihez kezdenék, ha holnaptól ezer évig élhetnénk? Hogyan ad értelmet az ember saját pillanatnyi létének a földi élet végtelen folyamatában? Értelmezhető-e evolúciós szempontból a kultúra és a morál? Hogyan okoz tragédiát a legjobb emberi szándék is? Miért vágyakozunk mindig máshová, és miért keressük a kapcsolatot földön kívüli fajokkal, ha még a delfinnekkel sem tudunk egy jót beszélgetni?

Wisinger István: Egy elme az örökkévalóságnak

Neumann János regényes élete szintén az Athenaeum kiadása. „Tényleg sok tehetséges magyar származású tudós dolgozott Amerikában, de zseni csak egy: Neumann János” – így emlékezett barátjára, iskola- és munkatársára Wigner Jenő Nobel-díjas tudós. Neumann Jánost ma elsősorban a számítógép atyjaként ismerik, pedig jelentős eredményeket ért el a kvantummechanika terén, megalapozta a játékelmélet közgazdasági összefüggéseit, elvégezte a legfontosabb számításokat az atombomba elkészítéséhez és foglalkozott más matematikai és fizikai problémákkal is. Rendkívüli emlékezőtehetségének köszönhetően a princetoni házában tartott társasági eseményeken viccekkel és ókori történetekkel szórakoztatta vendégeit. Wisinger István dokumentumregénye az ő rövid életének (1903–1957) rendkívüli krónikáját meséli el, akinek tudományos eredményeit a szakemberek Galilei, Newton és Einstein életművével mérik össze. ♦♦ (Weltler)

A NEMZETI KULTURÁLIS ALAP ÜNNEPE

25 év, 25 nap, 25 esemény

A hazai kultúrafinanszírozás talán legmeghatározóbb intézménye, a Nemzeti Kulturális Alap fennállásának huszonötödik évfordulóját ünnepelték azzal a rendezvénysorozattal, amely a Művészetek Palotájában szeptember 23-án megtartott gálaesttel vette kezdetét. Az est folyamán azt a műfaji sokszínűséget szándékoztak megjeleníteni, amely az NKA-t jellemzi. Az eseménysorozat részeként október 1-jén, a fővárosi Akvárium Klubban egész napos szakmai konferenciát tartottak, amelyen az NKA alapítói, korábbi elnökei és mostani vezetői kerekasztal-beszélgetésen számoltak be az elmúlt huszonöt esztendő történéseiről. A konferencia második részében pedig a kollégiumok vezetői tartottak szakmai fórumot, amelyen előadások keretében tanácsokat is adtak a sikeres pályázáshoz. A konferencia házigazdája *Lőrinczy György*, az NKA alelnöke volt. A konferencia, s a szeptember 23. és október 17. között zajló *25 év, 25 nap, 25 esemény* című ünnepi sorozat a Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. szervezésében valósult meg. ♦♦

